

De ce ajung firmele în insolvență și mai ales de ce se promovează planuri de reorganizare judiciară?

Dincolo de principii

Potrivit definiției legale, o societate este în insolvență dacă nu deține suficiente fonduri bănești pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile.

Legea 85/2014 (toate articolele indicate în continuare sunt din Legea 85/2014 – Codul insolvenței) obligă debitorul aflat în insolvență să se adreseze instanței pentru deschiderea procedurii, în termen de 30 de zile de la apariția stării de insolvență.

Dacă întârzierea la plată este mai mare de 60 de zile și suma exigibilă este mai mare de 40.000 lei, Legea instituie o prezumție relativă că debitorul este în insolvență, iar creditorii se pot adresa instanței cu o cerere de deschidere a procedurii.

Plecând de la aceste obligații legale și ipoteza că salvarea firmelor în insolvență este un factor important pentru asigurarea unei creșteri sustenabile a economiei, credem că ar fi interesant să examinăm motivațiile reale care apar cel mai des în practică și care sunt avute în vedere de actorii implicați atunci când au în vedere o reorganizare a activității debitorului, finalizată eventual prin ieșirea din insolvență și reluarea activității „normale”.

Evident scopul primar și avut în vedere de legiuitor este reorganizarea afacerii, plata creditorilor și ieșirea din procedură. Această finalitate are șanse mai mari de reușită dacă se schimbă managementul și se identifică o sursă nouă de finanțare. Fără aceste precondiții îndeplinite consideram ca șansele de succes ale unui plan de reorganizare sunt destul de mici. Să conduci pe aceleași baze o afacere ajunsă în insolvență, să asiguri costurile curente, plata taxelor și din profit să achiți datoriile anterioare e o sarcină foarte dificilă.

Însă de multe ori procedura este un mijloc pentru atingerea unor obiective mai puțin generoase decât reorganizarea judiciară așa cum este definită de art. 5, pct. 54, respectiv „*procedura ce se aplică debitorului în insolvență în vederea achitării datoriilor acestuia, conform programului de plată a creanțelor*”. La ce ne referim?

Prin insolvență și ulterior prin reorganizare debitorii câștigă timp pentru:

- Soluționarea unor litigii pe rol, cu parteneri de afaceri, bănci, ANAF;
- Încasarea sumelor datorate de terți care au produs probleme de cash flow;
- Evitarea colapsului afacerii până vin vremuri mai bune pentru business;
- Negocierea unor noi termene sau condiții de plată a datoriilor exigibile.

Debitorii pot profita de facilități importante prevăzute de Codul insolvenței:

- Suspendarea procedurilor de „realizare” a creanțelor asupra averii debitorului, în fapt debitorii obțin suspendarea procedurilor de executare silită demarate împotriva lor, inclusiv ANAF și bănci - art. 75;
- Blocarea curgerii penalităților de întârziere la creanțele exigibile care nu beneficiază de clauze de preferință – art. 80 și 103;
- Posibilitatea de a reduce legal sumele datorate creditorilor, celebrul deja haircut al creanțelor;
- Posibilitatea de a prelungi legal scadențe de plată dincolo de perioadele contractuale asumate, precum și modificarea ratei dobânzii sau a penalităților – art. 133 alin. (5) lit. H ;
- Furnizorii de utilități nu pot opri furnizarea acestora decât în anumite condiții, apare posibilitatea unui termen de plată de 90 de zile – art. 77 alin. (4);
- Anularea unor acte considerate potențial frauduloase – art. 117 și următoarele;
- Sa profite de faptul ca acțiunile în recuperarea creanțelor sunt scutite de plata taxei de timbru, în perspectiva unor litigii cu mize mari – art. 115 alin. (1);
- Posibilitatea desfacerii contractelor individuale de muncă de urgență de către administratorul judiciar, acordând doar termenul legal de preaviz – în cazul concedierii colective, termenele privind concedierea se reduc la jumătate – art. 123 alin. (8);
- Posibilitatea cesionării contractelor în derulare către terți – art. 123 alin. (10).

De ce ar dori creditorii să promoveze o reorganizare, pe lângă scopul principal al recuperării creanțelor?

- Sa înlătore influența acționarilor/managerilor ostili creditorului;
- Sa poată obține mai ușor anularea unor acte pe care le considera frauduloase, fără sa mai introducă acțiuni pauliene – art. 51 lit. f);
- Sa poată vinde controlat afacerea, funcțională, către un terț, înlăturând eventuala opoziție a acționarilor;
- Sa oprească potențiale scurgeri de profituri din companie si sa-si securizeze încasarea creanțelor.